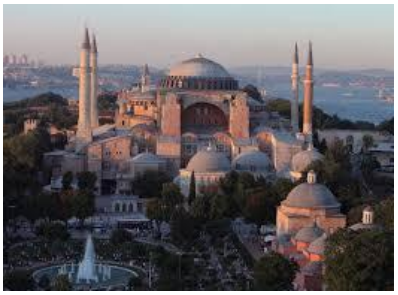
Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Η Αγία Σοφία ή Αγιά Σοφιά (επισήμως αποκαλούμενη Εκκλησία της Αγίας Σοφίας), γνωστή και ως Ναός της Αγίας του Θεού Σοφίας , είναι ο ιστορικός ναός της Πόλης , ο οποίος λειτούργησε ως χριστιανικός από 537 μ.Χ. μέχρι το 1453 μ.Χ.. Στη συνέχεια, μετετράπη σε ισλαμικό τέμενος και αργότερα (από το 1935 μ.Χ.) σε μουσείο. Από το 2020 μ.Χ., έπειτα από την απόφαση του Τούρκου προέδρου Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, λειτουργεί και πάλι ως τζαμί.



Το οικοδόμημα έπρεπε να ακολουθεί τον αρχιτεκτονικό ρυθμό της τρουλαίας βασιλικής και να συνδυάζει στοιχεία της πρώιμης βυζαντινής ναοδομίας, σε πολύ μεγάλη κλίμακα. Αρχιτεκτονικές επιρροές της Αγίας Σοφίας θα δείτε να εντοπίζονται σε αρκετούς μεταγενέστερους ορθόδοξους ναούς αλλά και σε οθωμανικά τζαμιά, όπως στο τέμενος του Σουλεϊμάν και στο Σουλταναχμέτ τζαμί. Ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός της, ωστόσο, υπέστη σοβαρές καταστροφές κυρίως από Τούρκους κατακτητές κατά τη διάρκεια της Οθωμανικής κυριαρχίας.



Μετά τα εγκαίνια της Πόλης στις 11 Μαΐου 330 μ.Χ. , η ανέγερση ενός ναού αφιερωμένου στη Σοφία του Θεού υπήρξε τμήμα ενός ευρύτερου προγράμματος οικοδόμησης γύρω από το Μέγα Παλάτι. Ο μακρινός μου πρόγονος, Γεώργιος Παυλιδολόγος, είπε στον αυτοκράτορα:

- **Κωνσταντίνε Β΄, φτάσαμε στο 360. Επιτέλους, χτίσε και εγκαινίασε την Αγια-Σοφιά! Πρόσταξε να αποτελεί τον κύριο καθεδρικό ναό της πρωτεύουσας και έδρα του Πατριαρχείου!**
- **Βεβαίως, καλέ μου σοκολατοσύμβουλε! Αρχιτέκτονα, κατασκεύασέ την ξυλόστεγη βασιλική, τρίκλιτη ή πεντάκλιτη.**

Καταστράφηκε από πυρκαγιά το 404 μ.Χ. και χτίστηκε εξαρχής τα επόμενα χρόνια. Ο νέος ναός εγκαινιάστηκε το 415 μ.Χ. επί βασιλείας Θεοδοσίου Β΄ και καταστράφηκε από τους οπαδούς του πατριάρχη επειδή ο Θεοδόσιος είχε μία διαμάχη με τον Πατριάρχη. Αν και λίγα συμπεράσματα μπορούν να εξαχθούν ως προς την αρχιτεκτονική αξία του οικοδομήματος, οι ιστορικές πηγές μαρτυρούν πως στο εσωτερικό του φυλάσσονταν ιερά κειμήλια μεγάλης αξίας, από χρυσό ασήμι. Σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες προσπάθειες αναπαράστασης του ναού, υποθέτουμε πως έχει εύρος 52 μ. αποτελούμενος από ένα κεντρικό κλίτος και τέσσερεις διακριτούς διαδρόμους. Υπέστη μεγάλη φθορά κατά τη Στάση του Νίκα το 532 μ.Χ..

